

СИМВОЛ НА ВЯРАТА

БЮЛЕТИН НА ЦЕНТЪРА ЗА РЕЛИГИОЗНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ И КОНСУЛТАЦИИ
"СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ" ПРИ СТОЛИЧЕН ХРАМ "СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ"
ОФИЦИАЛЕН УЕБСАЙТ: www.symvol.org
Брой 26, 31 юли 2016 година

Скъпи в Господа Исуса Христа и посветени Нему православни духовници, монашествашки, братя и сестри, уважаеми читатели, търсещи Истината,

Юлският ни брой '2016 отразява първия отзвук (в нашите издания) от проведения събор в Крит (16-26. 06. 2016 г.), който премина твърде затворено и без нужното осветляване пред православната общност. Напомняме, че БПЦ-БП не участва в Критската среща.

ОТЗВУК ОТ СЪБОРА В КРИТ

Оставяме на вашата самостоятелна преценка да определите какъв е по своя характер състояния се събор в Крит. За целта привеждаме само някои примери за многото проблеми и нецърковни действия, станали част от подготовката и провеждането му:

◆ Преди срещата някои първоиерарси внушаваха, че в Крит няма да се обсъждат канонични (т.е. църковно-правни) и догматични (т.е. вероучителни) въпроси, за да се успокоява съвестта на вярващите и да бъдат разпръснати техните опасения, че на срещата в Крит може да се стигне до отстъпления от чистото Православие. Всъщност – обсъждаха се не само канонични въпроси (залегнали в редица от приетите документи), но и изключително важният еклесиологически въпрос за същността и границите на Църквата. За съжаление бе прието, че и еретическите общности могат да се наричат „църкви“.

◆ Документите на проведения събор в Крит са публикувани в неговия официален сайт www.holycouncil.org и под всеки документ са изброени всички официални участници от всички делегации на поместните Православни църкви като подписали. Но след края на събора се оказа, че множество участници **НЕ СА ПОДПИСАЛИ** някои от документите. Въпреки това, техните имена стоят в сайта и досега, което подвежда, че приетите документи са подписани единодушно, с консенсус.

◆ При откриването на събора в Крит еретиците-гости „бяха обявени от Вселенския патриарх Вартоломей за „представители на братските Църкви“.

◆ В изявления след срещата в Крит Вселенският патриарх Вартоломей си позволи да внушава, че въпреки отсъствието на Българската, Грузинската, Антиохийската и Руската православни църкви, решенията на събора трябвало да бъдат валидни и за тях.

◆ Антиохийската Патриаршия не приема срещата в Крит да се нарича “Велик Православен Събор” или “Велик Свят Събор”.

Антиохийската Църква не счита, че решенията от Крит обвързват Антиохийската Патриаршия по какъвто и да било начин.

◆ Св. Синод на Руската православна църква констатира, че провеждането на събора при отсъствието на съгласие от страна на редица автокефални Православни църкви да участват и гласуват в Крит нарушава възприетия принцип за консенсус. Поради това Съборът в Крит не може да се разглежда като Всеправославен, нито приетите от него документи – като изразяващи общоправославен консенсус.

Съвместно икуменическо моление на православни с еретици

◆ Редица митрополити от Гръцката, Кипърската, Сръбската православни църкви не са подписали някои от документите и официално заявиха това след края на срещата в Крит. Това са напр. Навпактски митр. Йеротей (Влахос), Лимасолски митр. Атанасий, Черногорски и Приморски митр. Амфилохий, Бачки еп. Ириней. Особено проблемен е документът „Отношението на Православната църква с останалия християнски свят“ заради неговия икуменически дух.

◆ Изказването на представителя на Св. Гора Атон в Крит е било силно затруднено от отказа да му бъде дадена думата по формални причини.

Наложило се Лимасолският митр. Атанасий да се застъпи, за да позволят на светогорския отец да изложи позицията на Атон. Тя не е възприета.

◆ В храм „Св. св. Кирил и Методий“ на 7 юли 2016 г. при голям интерес и препълнена зала бе организирана открита беседа „Какво роди съборът в Крит‘2016“. Всички присъстващи с малки изключения заявиха отказа си да приемат икуменическият дух на форума в Крит, както и изкривяването на учението за Църквата, което се забелязва в документа „Отношението на

Православната църква с останалия християнски свят“. Видеозапис от беседата можете да гледате в <https://www.youtube.com/watch?v=A2yh4fXab8s>

◆ В целия православен свят – Гърция, Молдова, Русия и др. – също бяха проведени конференции с участието на хиляди духовници и миряни, които отхвърлят събора в Крит и настояват за свикването на същински Всеправославен събор, който да осъди ересите и най-опасната от тях днес - всеереста на икуменизма.

СЪБОРЪТ В КРИТ през 2016 г. - отстъпление от традицията на Вселенските събори

По-долу с някои съкращения ви предлагаме подробния анализ-интервю относно многото смущаващи аспекти на проявата в Крит. Отпечатва се със съгласието на йеросхим. Димитрий Зографски, член на манастирския събор на славянобългарския манастир „Св. вмчк Георги Зограф“ (Св. Гора Атон) и ефимерий на Германския манастир „Св. Иван Рилски“ край София, метох на Зографския манастир в България. Йеросхим. Димитрий дава интервюто за електронния сайт „Всемирното Православие“. Въпросите са на неговия главен редактор д-р Росица Колева. Интервюто е публикувано там на 9. 07. 2016 г.

– Ваше Всепреподобие йеросхимонах Димитрий, преди по-малко от две седмици епископи от 10 поместни православни църкви се събраха на о. Крит с претенцията, че провеждат „Свят и Велик събор“ на Православната църква.

Според Вас, с какъв статут ще остане това събитие в църковната история?

– За статута на един събор, както се вижда от църковната история, се съди според приетите на него вероопределения, а не според броя на участвалите поместни църкви или епископи. И още по-точно, критерият е дали тези вероопределения отговарят на Свещеното Писание и Свещеното Предание, в частност - на Вселенските и поместните събори на Църквата.

Далече от истината са многократно тиражираните твърдения на проф. Калин Янакиев¹, Горан Благоев, Сергей Брюн и други защитници на „Всеправославния“ събор в Крит, че достатъчно основание за неговото „всеправославие“ бил фактът, че всички поместни църкви били канонично поканени. Това никога не е бил най-важният критерий за статута на един събор.

Например от църковната история виждаме, че през 449 г. в град Ефес не само били поканени, но и на дело присъствали представители на всички тогавашни поместни църкви: патриарсите св. Флавиан Цариградски, Диоскор Александрийски, Домн Антохийски, Ювеналий Йерусалимски, както и законни представители на Римския папа св. Лъв Велики, заедно с множество други епископи. Въпреки всичко това, този предварително наречен уж за „Вселенски“ събор останал в църковната история под наименованието „разбойнически“, защото приетите на него догматически определения били противни на православната вяра, а с цената на

разбойнически похвати била издигната монофизитската ерес.

Подобно на описаното събитие е и иконоборческият събор от 755 г., на когото са присъствали огромно множество епископи (над 300), но взетите решения били неправославни и впоследствие били категорично отхвърлени от Седмия Вселенски Събор през 787 г.

И така, статутът на събора в Крит 2016 г. ще бъде определен не по броя на участвалите или неучаствалите Църкви, а според православното учение и значимостта на приетите от него решения.

Впрочем, от 27 юни 2016 г. вече е налице и първият официално заявен отказ на Антиохийската Патриаршия да признае събора в Крит за всеправославен или за „Велик и Свят“, а решенията му – за задължителни². /.../

Тук ще вметна, че наскоро прочетох едно изключително странно мнение, разпространявано от антицърковния сайт „Двери“, че съборът в Крит все пак си е „Велик и Свят“, защото вече бил наречен за такъв, а и мнозина така го наричали, и това название вече никой не можел да промени (пък и да не смее да опитва!), независимо от реалната ситуация. Като че ли

Йеросхимонах Димитрий Зографски

най-ярък изобличителен пример за сбърканата логика на гореспоменатия сайт е Фераро-Флорентинският събор от 1439 г., който за известно време също бил официално и многократно наричан „Велик и Свят“, но само няколко години след провеждането си бил открито подхвърлен на анатема, а решенията му – отменени. Това станало на два последователни събора - първо през 1443 г. в Йерусалим, а след това - през 1450 г. в Константинопол, когато и униатският Константинополски патриарх Григорий (Мамма) бил низвергнат. /.../

– Някои на всеослушание заявиха, че в документите, подписани на о. Крит, няма никакви

¹ Виж статията му „Щрихи от антисъборната пропаганда“, <http://dveri.bg/w8wqw>.

² Виж <http://antiochpatriarchate.org/en/page/1448/#English>.

догматични неточности, а относно невъзможността да се поправят проекто-документите те твърдят, че напротив, имало е множество плодотворни дискусии и корекции. Отговарят ли тези твърдения на истината?

– По въпроса за догматическите неточности отделно ще направя обстоен коментар, а що се отнася до възможността за поправки в проекто-документите и че имало плодотворни дискусии и корекции, то митр. Йеротей (Влахос) хвърля обилна светлина върху доста нелицеприятната реалност:

1) на Критския събор „практически са били отхвърлени всички поправки, предложени от делегацията на Гръцката църква“³, а последен критерий за истината е бил Пергамският митрополит Йоан (Зизюлас) от Константинополска патриаршия: „той отхвърляше поправките, изменяше ги или ги приемаше“⁴;

2) корекции наистина има, но те са недостатъчни и повърхностни, а и „плодотворните дискусии“, за които се говори с преувеличение, също се отнасят до незначителни неща. Например от сайта „Двери“ изпадат във възхита, че игуменът на светогорския манастир Ставроникита бил имал възможност да се изкаже (забележете обаче по каква „спорна“ тема - въпроса за поста!), а забравят „незначителния“ факт, че на Първия Вселенски Събор през 325 г. дори и езически философи са могли да се изказват по догматически въпроси;

3) отново по свидетелството на митр. Йеротей (Влахос), на практика върху някои участници в събора е бил оказван такъв силен натиск, че дори и авторитетната делегация на Гръцката църква се е огънала и е била принудена да промени съборно приетите си богословски предложения за поправки по текста „Отношението на Православната Църква с останалия християнски свят“⁵. Това, пост фактум, съобщава и митр. Серафим Пирейски: „Много печален беше и фактът, че делегацията на Гръцката църква не остана вярна и непреклонна по отношение на решението на Светия Синод от 24-25.05.2016 г., прието по дадения въпрос. На посоченото заседание беше решено да се замени формулировката „историческото съществуване на другите християнски Църкви и конфесии“ с фразата „историческо съществуване на други християнски конфесии и общества“⁶. Както обаче се вижда от окончателния текст на този документ, накрая е приета една „тъмна и обръкана формулировка“⁷.

4) Нека да кажем и това, че Сръбската Църква в началото също искаше твърдо да защитава свои позиции, а една от тях беше и това, поставените проблеми от отсъстващите църкви задължително трябва да бъдат разгледани в Крит, иначе тя щяла да напусне събора. Да, но Вие спомняте ли си

еклесиологичната позиция на БПЦ или Грузинската Църква да е била публично коментирана на събора в Крит, както настояваха сръбите? Въпреки всичките си първоначални добри намерения, те останаха на събора /.../. Мисля, че ако българска делегация бе отишла в Крит, тя най-вероятно би последвала печалния пример на гръцките и сръбските делегации и с това би направила огромна духовна грешка. Ето защо изпитвам огромна синовна благодарност за мъдрото и духовно решение на българският Св. Синод да не отива на този събор! БПЦ зарадва много хора не само в България и на Света Гора, но и по цял свят.

– Напоследък някои известни личности ни убеждават, че икуменизъмът, проповядван на Крит, е нещо нормално, защото и без това Православната Църква признавала римокатолическото миропомазание, тяхната свещеническа йерархия и др. Каква е истината?

– Да, доста хора заблуждават или пък биват заблуждавани. Например проф. Калин Янакиев в предаването „Лице в лице“ по БТВ неочаквано съобщи на зрителите, че Православната Църква била признавала кръщението, миропомазанието и свещенството на римокатолическата общност. Тогава възниква логичният въпрос, защо да не се и причастяваме при тях? Или може би Православната Църква признава всички папски тайнства освен св. Евхаристия? Всъщност, за да разберем пълната несъстоятелност на професорските думи, то достатъчно е да видим решенията на авторитетния Константинополски събор от 1755 г., подписан от трима православни Патриарси, които категорично отхвърлят папското кръщение (да не говорим за миропомазание или други тайнства!), както и да си припомним църковната история от близко и далечно време: **Църквата никога не е приемала тайнствата на еретиците за действителни!** Разбира се, поради пастирски причини понякога Църквата наистина е приемала някои покаяли се еретици, без да ги кръщава, миропомазва или ръкополага отново (виж 7 правило на Втори Вселенски събор или 95 правило на Шести Вселенски събор), но това е било така, защото правейки разлика между многото видове ереси, Църквата е приемала, че ако поне външната форма и тайноизвършителната формула на еретическото тайнство са били спазени, **то при връщането на еретика в Църквата, Божията благодат възпълва недостигащото.** Обаче самото православно учение относно недействителността на еретическите тайнства е категорично, както това изяснява и авторитетният канонист еп. Никодим (Милаш): „Според учението на Църквата, всеки еретик се намира вън от Църквата, а вън от нея не може да има... истинско кръщение...и изобщо никакви истински тайнства.“ Това автентично учение е засвидетелствано и от апостолски правила 46, 47, 68, както и от първо правило на св. Василий Велики, като всички тези правила са приети и одобрени от Вселенските Събори. Например св. Василий Велики пише:

„и макар началото на отстъплението да е станало чрез разкол, обаче ония, които са отстъпили от църквата, са нямали вече в себе

³ Виж <http://www.globalorthodoxy.com/135-2010-01-26-20-50-11/svetyt-dnespublikuvani/66809-navpaktski-mitopolit-jerotej-za-otkazah-da-podpisha-dokumenta-otnoshenieto-na-pravoslavnata-cyrkva-s-ostanaliia-hristiqnski-sviat>

⁴ Пак там.

⁵ Виж <http://www.globalorthodoxy.com/135-2010-01-26-20-50-11/svetyt-dnespublikuvani/66809-navpaktski-mitopolit-jerotej-za-otkazah-da-podpisha-dokumenta-otnoshenieto-na-pravoslavnata-cyrkva-s-ostanaliia-hristiqnski-sviat>

⁶ Виж <http://www.globalorthodoxy.com/izvorite-na-pravoslavnata-vyara/2015-03-19-21-07-37/2009-06-27-12-59-38/1134-vsepravoslavniat-sabor/otzivi-za-sabora/66799-pirejski-mitropoli-serafim-pyrvite-pechalni-izvodi-sled-provezhdaneto-na-svetiia-i-velik-sybor>

⁷ Пак там.

си благодатта на Светия Дух, защото е оскъдало преподаването на благодатта, прекъснало се е законното приемство, тъй като първите, които са отстъпили, са получили ръкоположение от отците и са имали духовно дарование чрез възлагане върху им ръце, така че, веднъж отхвърлени и станали миряни, те са нямали вече власт нито да кръщават, нито да ръкополагат, следователно не са могли да дават на други благодатта на Светия Дух, от която сами са отпаднали; и поради това древните заповядали, щото такива, които са идвали от тях в Църквата, да бъдат отново очиствани чрез истинско църковно кръщение, понеже са били кръстени от миряни.“

Що се отнася конкретно до римокатолиците, в статията ми за „Широките „Двери“ към неправославието“, аз съм цитирал множество светци от XI до XX век по повод на тяхното негативно отношение към папското учение и общност и затова считам за излишно отново да се спирам на този въпрос. /.../ Съвсем друг е въпросът, че съвременните икуменисти наистина се опитват по всякакъв начин да реабилитират папската ерес и да я представят за истинска „Църква-сестра“, както например това е станало по време на т. нар. Баламандска уния през 1993 г., или пък чрез Йерусалимската декларация между патр. Вартоломей и папа Франциск от 25 май 2014 г. Такива икуменически съглашения обаче не отговарят на автентичното учение на Православната Църква и затова сами попадат под нейното осъждане.

– **Каква беше причината 4 поместни православни църкви да оттеглят своето участие и споделяте ли хипотезата за „руска следа“ в отказа на тези църкви да участват?**

– /.../ И така, говорейки за официални изявления и документи /.../ догматически и канонически възражения срещу някои проекто-документи (на ниво поместна църква) имаха главно Българската и Грузинската църкви, които по този начин показаха и най-голяма вяроност към Свещеното Предание на Едната Църква. Те изобличиха недопустимата за всеправославен събор еклесиологична обърканост и несъстоятелност на документа „ОТНОШЕНИЯТА НА ПРАВОСЛАВНАТА ЦЪРКВА С ОСТАНАЛИЯ ХРИСТИЯНСКИ СВЯТ“, като на 21 април 2016 г. Св. Синод на БПЦ категорично изповяда, че Православната Църква е единственият Кораб на спасението и че всичко извън нея са различни форми на заблуда – ереси и разколи, както и че икуменическата организация ССЦ [Световен съвет на църквите] не носи духовна полза на участниците в нея. По-късно, на 1 юни 2016 г. Св. Синод официално заяви, че съществени промени по този проекто-документ са практически невъзможни (което напълно се доказва от бъдещото развитие на събитията в Крит!) и взе възможно най-правилното решение да поиска отлагане и, ако това не се случи, да не участва в този съмнителен форум. /.../

На 13 юни 2016 г. **Синодът на Руската Църква** на свое извънредно заседание също реши да не участва, като и тя обоснова решението си с няколко причини, една от които беше нарушаване на основополагащия принцип за консенсус при взимането на съборни решения, в случай че една или повече църкви откажат да присъстват и съответно не подписват даден документ⁸. /.../ И съвсем напразно (макар и доста упорито) проф. К. Янакиев и други зле информирани хора се опитват да доказват, че принципът на църковен консенсус е нещо погрешно и че това е някакъв руски капан и конспиративен план за проваляне на събора.

Спирайки се на този въпрос в официалното си заявление от 27 юни 2016 г., Антиохийската патриаршия съвсем ясно доказва, че още от началото на организирането на този събор именно представители на Константинополската патриаршия са настоявали за спазването на този принцип (в който, отново повтаряме, само по себе си няма нищо лошо). /.../ през 1999 г. патриарх Вартоломей специално е наблегнал на принципа на консенсус, като сам е прекъснал едно от предсъборните съвещания за подготовката на „Великия Събор“ (поради оттегляне на една от поместните църкви), което е имало за пряк резултат прекъсването на подготовката за събора за период от 10 години⁹. Къде тук домораслите конспиратори виждат зловещата „руска следа“?

Но ако все пак ще говорим за геополитика, то нека да припомним и всеизвестния факт, че Антиохийската патриаршия открай време е прогръцки ориентирана, като дори много от нейните висши йерарси са завършили образованието си в Гърция или на Запад (включително и настоящият патриарх Йоан X (Язиги), който се е

Ловчански митрополит Гавриил

дипломирал в Солун и е бивш митрополит на Западна и Средна Европа. А /.../ как да си обясним точно обратната ситуация в Грузия, която поне от 10 години е в изключително обтегнати политически отношения с Русия и дори влезе във война с нея през 2008 г. /.../?

Що се отнася до изповедническата позиция на БПЦ, изисква се наистина голямо дебелоочие да обвиняваш Светия Синод, че бил руска пионка, при положение, че **българският Синод зае категорична позиция, коренно противоположна на руската** относно най-важния въпрос за догматическото съдържание на проекто-документите за събора. Защото е добре да си припомним, че докато на 5 февруари 2016 г. Руската Църква официално заяви, че няма проблеми с тези проекто-документи, то на 21 април 2016 г. Българската Църква публично обяви точно обратното. /.../

Но ние отново питаме: защо самозваните обвинители на нашия Синод, че бил под руско влияние, *пренебрегват очевидното разминаване на двете църкви* относно

⁸ Виж официален сайт на БПЦ-БП: <http://bg-patriarshia.bg/news.php?id=206613>

⁹ Виж <http://antiochpatriarchate.org/en/page/1448/#English>, т.2.

изключително важни еклесиологични въпроси? И защо предпочитат да вярват на собствените си подозрения пред публично произнесените думи на високопреосвещения митр. Гавриил Ловчански, че „Светият Синод на БПЦ е действал независимо и по съвест“¹⁰? /.../

Трябва ясно да кажем, че истинският проблем в подготовката за събора е бил не самият принцип за консенсус, както се опитва да ни обяснява проф. К. Янакиев, а това че изключително важни решения са били взимани „на тъмно“, т.е. без знанието и одобрението на съответните поместни синоди. /.../ Заедно с това голям проблем е представлявал и фактът, че съществени промени по някои проекто-документи, включително по време на предсъборните съвещания, са били практически невъзможни, както пък за това ни съобщава митр. Гавриил Ловчански. Най-честият израз е бил „нямаме мандат за такива промени“, като делегатите учтиво са били изслушвани, но на практика не е имало никакъв реален резултат от думите им, а просто се е следвала линията, спуснатата отгоре. /.../

– Заради отказа си да участва на събора в Крит, Българската православна църква бе публично обвинена в „богословска необразованост“, „зилотизъм“, „маргинализация“, като последното определение бе използвано и от духовници, участващи в организацията на събора. Имаше и още по-обидни квалификации, за които е срамно да се говори.

– Обидните епитети към БПЦ и Светия Синод заради верността им към учението на Църквата са отправени или от хора, които въобще не принадлежат на Църквата и не познават православната вяра (в това число влизат най-вече светски меди и журналисти, които не пропускат удобен случай да припечелят някоя парица или миг човешка слава на гърба на Църквата), или пък от „вярващи“, които все още формално принадлежат към Църквата, но съзнателно работят срещу нейната хилядолетна уредба и учение, съдействайки на чужди идеи и организации в желанието им да подменят автентичното Христово учение със свои безблагодатни сурогати.

Например в България има хора, които са на подчинение (и заплащане, в някои случаи) от организации като „Отворено общество“, ССЦ, „Комунитас“, както и от различни богословски неправославни институти, имащи ясна цел да прокарат икуменически идеи и да рушат Църквата отвътре. Именно те най-често квалифицират православните с думи като „зилоти“, „фундаменталисти“, „фанатици“ /.../

Разбира се, верните християни са били хулени и ще бъдат хулени във всички случаи, когато те ясно възвестяват истината. По подобен начин са били обиждани и много от светиите. Например по време на Флорентинския събор от 1439 г., православните митрополити, склонни към унияство, накрая започнали открито да обиждат и да се гневят на свети Марк Ефески, като дори го наричали бесноват. Един митрополит буквално казал: „Няма повече нужда да се говори с този бесноват човек. Той безумства и аз не желая да продължавам спора с него.“¹¹

Така и сега се излива всякаква словесна нечистота и върху Св. Синод, и върху всички православни. Но ние не трябва да считаме това за някаква тежест, а за блаженство, защото Христос казва: „*блажени сте вие, когато ви похулят и изгонят, и кажат против вас*

лъжовно каква и да е лоша дума заради Мене“ (Мат. 5:11).

– Нека се спрем по-детайлно върху съборните документи от Крит – какви моменти откриваме в тях и как те се отнасят към Православната църква и нейното учение?

– Като обща оценка може да се каже, че ереста на икуменизма прави бавни, но сигурни стъпки към „всеправославна“ легализация. И в бъдеще тези опити ще се засилват, както на институционално, така и на обществено ниво.

И напразно някои хора като г-н Атанас Ваташки, цитиран от икуменическият сайт „Двери“, ехидно се усмихват: „Е, видяхте ли, че на този събор нито римокатолицизмът и Православието се обединиха, нито антихристът дойде“. Наистина, твърде елементарно би било от наша страна да очакваме, че измамата и измамникът са толкова наивни, глупави и прозрачни. Защото св. Анатолий Оптински пророчески ни предупреждава за ерес, която малцина ще забележат, а не за такава, която ще ни извади очите. Ето и точните му думи:

„Врагът на човешкия род ще действа с хитрост, за да склони към ерес и избраните. Той няма грубо да отхвърля догматите за Светата Троица, за Божествеността на Иисус Христос, за св. Богородица, а незабележимо ще почне да извращава предаденото ни от светите отци и Светия Дух учение на Църквата, нейния дух и устава, като тези хитрости на врага ще забележат едва неколцина и то най-изкусните в духовния живот. Еретиците ще вземат властта над Църквата, навсякъде ще поставят свои слуги и благочестието ще бъде в пренебрежение.“¹²

Но да се върнем към събитията в Крит. Там имаше само един важен документ с догматическа и практическа стойност – „Отношението на Православната църква към останалия християнски свят“, докато реално погледнато, почти всички останали документи, които бяха подписани, няма да внесат никакви промени в живота на обикновения християнин. И тъй като аз и преди това съм анализирал най-проблемните моменти в горепосочения документ, сега само накратко ще ги изброя, като накрая сподела и моето мнение относно пилатовската формулировка за „историческото наименование на инославните християнски църкви“. И така, принципен проблем е това, че:

♦ думата „ерес“ никъде не се употребява, което противоречи на традицията и практиката на Вселенските събори, които са били свиквани именно с тази най-главна цел – да предпазят Църквата от еретически заблуждения. Самите пък ереси след това са били изобличавани и подхвърляни на анатема, което е имало двойка цел:

– ясно и обективно да се прави разграничение между истина и лъжа;

– да подбуди еретиците към покаяние, за да не погинат.

Следователно съборът в Крит не дава отговор на важния въпрос – има ли съвременни ереси или не? Ако има, защо не са изброени, за да се пазим от тях?

♦ прави се опит за легализация на икуменическото богословие и терминология, както и на дейността на ССЦ, като при това на много места се използва сложна словесна еквилибристика, напълно чужда на християнската прямота; съществуват и

¹⁰ Виж <http://bg-patriarshia.bg/news.php?id=206842>

¹¹ Виж V. Laurent, Les „Memoires“ du Grande Ecclesiarque de l' Eglise de Constantinople, Sylvestre Syropoulos sur le concile de Florence : 1438 - 1439. Roma: Pont. Institutum Orientalum studiorum, 1971.

¹² Виж „Съвети, мисли и пророчества на преп. Анатолий (Порапов)“, <http://didgoriru.wordpress.com/2010/02/21/> и http://www.pravoslavieto.com/life/07.30_sv_Anatolij_Optinski_Mladshi.htm.

двусмислени текстове, които търпят неправославни тълкувания;

- ♦ отново се допуснаха икуменически съмолитствания между православни и еретици, което е строго забранено от църковните канони, а наказанието е низвержение! С едната ръка „православните“ икуменисти пишат, че спазват и уважават каноните на Църквата, а с другата ръка задраскват написаното. Докога това ще продължава?
- ♦ пълна липса на искреност, че икуменическите диалози са доказано безплодни и досега никого не са привели към Църквата. Защо една очевидна истина не се признае?
- ♦ светците от всички времена са следвали думите на св. Киприян Картагенски, че *„еретиците никога няма да се върнат към Църквата, ако ние сами ги утвърждаваме в мисълта, че и те имат църква и тайнства“*, докато съборът в Крит, напротив, прави опит да припознае някаква „инославна“ църковност у еретиците, с което малко по малко изоставя изповедническата вяра на светците.

И ако трябва да бъде още по-конкретен:

1. в точки 4, 5, 6, 12 и навсякъде, където се говори за „възстановяване на християнското единство“, никъде изрично не се пояснява, че това може да стане само, ако еретиците с покаяние се обърнат към Православната Църква; особено двусмислена в това отношение е т. 12.

2. Точки 16-19 и т. 21 като цяло одобряват икуменическата дейност на ССЦ, без въобще да споменават множеството канонични и дори догматични отстъпления, извършвани от участниците в този неправославен форум, докато напротив, доста съвременни светци като св. Серафим Софийски Чудотворец, св. Лаврентий Черниговски, св. Йоан Шанхайски, св. Юстин Попович и други остро изобличават и икуменизма, и подривната дейност на ССЦ;

3. В точка 19 се говори, че „еклезисмологичните предпоставки на декларацията от Торонто /1950 г./ „Църква, Църкви и ССЦ“ имат основополагащо значение за участието на православните в ССЦ“ и за успокоение се цитира раздел 2 от Торонтската декларация. Премълчава се обаче съдържанието на раздел 3 от същата декларация, който гласи следното:

„Църквите-членки /на ССЦ/ съзнават, че тяхното членство в Църквата Христова е повсеобемно, отколкото членството в собствените им Църкви. Ето защо те се стараят да встъпят в жив контакт с тези, които са извън тях, но вярват във християнството на Христос. Всички християнски Църкви, включително Римската Църква, считат, че няма пълно тъждество между членството във Вселенската Църква и членството в собствената им Църква. Те признават, че има членове на Църквата „вън от стените ѝ“, че те еднакво принадлежат към Църквата и дори че има „Църква извън Църквата.“

По същество горепосоченият абзац на Торонтската декларация, която изцяло се определя да има „основополагащо значение за православните в ССЦ“, представлява отричане от едната свята, съборна и апостолска Църква!

4. Точка 20: *„провеждането на богословски диалози на Православната Църква с останалия християнски свят винаги произхождат от принципите на православната еклесиология и каноническите критерии на вече сформиралата се църковна традиция (7-мо правило на Втория Вселенски Събор и 95-то правило на Пето-Шестия Вселенски Събор)“* има невярно съдържание, като цитираните канони се отнасят единствено до начина, по който различни категории покаяли се еретици биват приемани в Църквата, а съвсем не говорят за някаква древна църковна традиция на междухристиянски диалози!

5. Точка 22 премълчава изключително важния факт, че решенията на църковните събори са действени и авторитетни при едно неотменимо условие: трябва задължително да се намират в съгласие със Седемте Вселенски събори, и изобщо – със свещеното предание на Църквата. Накрая на т. 22 е цитиран канон (6 правило от Втори Вселенски Събор), който обаче въобще не разглежда въпроса за пазенето на чистотата на вярата, докато се премълчава наличието на други канони, които много по-добре ни насочват към същината на въпроса (например 3 правило от Трети Вселенски Събор или 15 правило от Двукратния Константинополски Събор).

6. Точка 23 и по-специално използването на думата „прозелитизъм“ търпи тълкувания, които са напълно неприемливи. За това вече бях писал в мои по-ранни анализи¹³.

Сега нека се върнем към странната формулировка от точка 6, за която митр. Серафим Пирейски прави следния коментар:

„Още един печален извод, за съжаление, най-печалният от всички казано по-горе, това е, на практика, признаването на църковността на иноверците-еретици чрез тъмна и объркана нова формулировка в документа „Отношението на Православната църква с останалия християнски свят“. Ето каква формулировка беше единодушно приета на събора: *„Православната църква признава историческото наименование на другите инославни християнски църкви и конфесии“*, вместо формулировката „Православната църква признава историческото съществуване на другите християнски църкви и конфесии“, т.е думата „съществуване“ е била заменена с думата „наименование“, а във фразата „християнски Църкви и конфесии“ е добавено определението „инославни“. .../.../ Инославните конфесии не трябва да се наричат „Църкви“ именно затова, защото те приемат различни, еретически учения и бъдейки еретици не могат да се превърнат в „Църква“¹⁴. /.../ Накрая аз само бих си позволил да направя една показателна аналогия между думите „Църква и църкви“ с „Бог и богове“, като перифразирам формулировката от т.6 по следния начин: *„...Православната църква признава историческото наименование на други езически богове...“*.

И наистина, историческото наименование „бог“ или „богове“ е факт, който е писмено документиран дори преди написването на Библиейското Петокнижие и като че ли на пръв поглед тук няма отричане от истинския Бог. Но ако не последва някакъв пояснителен текст, че всъщност тези богове са фалшиви и че на практика това са бесове, то каква е познавателната стойност на такъв „свръх дипломатичен“ текст, който по-скоро може да предполага идеята за многобожие? Ето защо са толкова важни изяснителните думи на св. ап. Павел по този въпрос:

¹³ Виж напр. <http://www.globalorthodoxy.com/502-bulgaria-novinarski-blok/2013-04-06-17-29-45/66315-2016>.

¹⁴ <http://www.globalorthodoxy.com/1134-vsepravoslavniat-sabor/otzivi-za-sabora/66799-pirejski-mitropoli-serafim-pyrvite-pechalni-izvodi-sled-provezhdaneto-na-svetiia-i-velik-sybor>

„...знаем, че идолът е нищо в света и че *други бог няма, освен Единаго Бога*. Защото, макар и да има *само по име* богове, било на небето, било на земята (както и има много богове и много господевци), ние обаче имаме един Бог Отец, от Когото е всичко, и ние сме у Него, и един Господ Исус Христос, чрез Когото е всичко и ние сме чрез Него.“ (1 Кор. 8:4-6). Ето защо по подобен начин би трябвало и съборът в Крит да поясни: „*друга църква няма, освен Едната Църква*. Защото макар и да има *само по име* църкви, било римокатолическа, било протестантски (както и много са се нароили, особено протестантските), ние обаче имаме Една свята съборна и апостолска Църква, която е Тяло Христово (Едно Тяло!), и Неин едничък Глава е Исус Христос, чрез Когото е всичко и ние сме чрез Него“. Амин.

– **Какви ще бъдат, според вас, последствията от проведенния събор?**

– Вижда се, че разцепленията на междуличностно ниво вече започнаха, при това не само между обикновените вярващи, но и между доста митрополити, подписали или неподписали Критските документи. Вече започнаха да се виждат и различията на ниво поместни църкви /.../ Но е твърде прибързано още сега да се говори за прекратяване на евхаристийно общение между

подписали или неподписали. Според мен, понякога една прибързаност за такива важни неща би могла да бъде душепагубна.

Трябва ясно да се каже и това, че лъжливо някои заплашват БПЦ, че ако не признаела решенията на събора в Крит, щяла да изпадне в схизма. **В схизма и ерес винаги изпадат тези, които променят вярата, а не онези, които я пазят неизменна!**

И накрая, може би пред очите ни виждаме да се изпълняват пророческите думи на св. Юстин Попович, който още преди близо 40 години казва по повод на подготвяния още тогава „свят и велик“ събор: „...ако такъв събор, не дай Боже, се състои, от него можем да очакваме само едно: разколи, ереси и гибелта на много души. Като изхождаме от апостолско-светоотеческия исторически опит на Църквата, можем да твърдим, че такъв събор, вместо да излекува старите рани, ще нанесе нови върху тялото на Църквата и ще създаде за нея нови трудности и страдания.“¹⁵ В нашето трудно време има само един сигурен начин да не се заблудим: всецяло да живеем в Бога и непрестанно да Го умоляваме Той Сам да ни пазя в светата Си Църква, сега и винаги, и во веки веков. /.../

ПРАВОСЛАВЕН КАТЕХИЗИС

ГЛАСЪТ НА ОТЦИТЕ НА ЦЪРКВАТА

За ересите

Св. Игнатий Богоносец (ученик на св. Йоан Богослов): „Ако някой чрез злоучение разтлява Божията вяра, за която Исус Христос бе разпнат, такъв човек, като скверен, ще отиде в неугасим огън, както и този, който го слуша.“

Св. Иринеи Лионски, ученик на св. Поликарп и духовен внук на апостолите, пише: „Отчуждилите се от истината еретици се увличат от всяко заблуждение... като никога нямат твърдо мнение, но желаят да бъдат повече софисти на словото, отколкото ученици на истината.“

Св. Василий Велики в своето 1-во канонично правило казва: „Древните... са нарекли еретици ония, които напълно са се отделили и са се отчуждили от самата вяра.“

Св. Йоан Касиан твърди: „Несъмнено във от Църквата е всеки, който не държи вярата на Църквата.“

Св. Ефрем Сирий ясно говори: „Отклоняващите се от истинската вяра следват заблужденията на другите и стават доброволни проповедници на ученията на демоните.“

По думите на св. Епифаний Кипърски ересите „имат името на Христа, но не вярата“.

(Подбрано от прот. Михаил Ковачев. Източник: <http://www.predanie.bg>)

За римо-католицизма

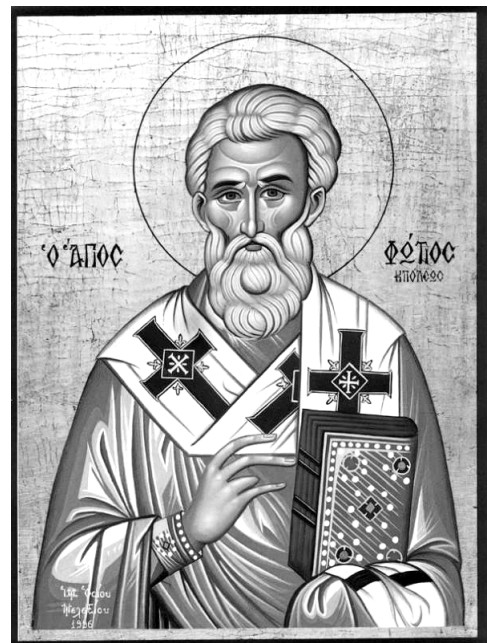
Св. Фотий, патр. Константинополски: „Кой не би си запушил ушите, слушайки това чрезмерно богохулство (filioque), което е противно на Евангелието, противоречи на светите Събори, отхвърля блажените и свети

Отци... Това е хула и богоборчески глас, който се въоръжава против всички пророци, апостоли, светители, мъченици и даже против самите думи на Господа... тези измамници и богоборци ние съборно и с божествен глас осъждаме.“ (Йоан Кармирис, Догматически и символически памятници на Православната Вселенска Църква, Атина, с. 195)

Св. Марк, митрополит Ефески: „Ние отхвърляме латинците не поради някаква друга причина, освен тази, че те са еретици. Ето защо е крайно неправилно да се обединяваме с тях.“ „Латинците не са само разколници, но и еретици. Нашата Църква е мълчала за това поради това, че тяхното племе е много по-голямо и силно от нашето.“ (Йоан Кармирис, цит. съч., стр. 353-362)

Св. Никодим Светогорец: „Латинците са еретици“ (коментар към 43 апостолско правило; Пидалион, изд. Ригопуло, 1991, стр. 55).

Св. Нектарий Егински, еп. Пентаполски Чудотворец: „Папите грешат, и са паднали в ада, и ще

¹⁵ Виж <http://www.bulgarian-orthodox-church.org/rr/lode/avajustin.8sobor.html>

продължат да се стремят към ада до Второто Пришествие, а може би и завинаги, поради злото, което са сторили на Гръцката църква, както и заради псевдо-униите, и заради нечестивите антихристиянски наредби” (Историческо изследване за причините за схизмата [1054 г.], том 2, стр.103.)

Св. Паисий (Величковски): „Латинството се е откъснало от Църквата и е паднало в бездна от ереси и заблуждения и лежи в тях без всякаква надежда за възставане”. (Сочинения о знамении Честнаго и Животворящаго Креста. гл. 11)

(Подбрано от йеросхим. Димитрий Зографски.
Източник: <http://www.bg-patriarshia.bg>)

ХРАМ „СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ“
1202 София, ул. „Г. Вашингтон” 47
Тел. 02 /983 14 85
Официален уебсайт: www.symvol.org

Храмово духовенство:

Негово Високоблагочестие иконом Александър В. Георгиев – предстоятел на храма и председател на църковното настоятелство
Негово Благовещество свещ. Силиян Табаков
Негово Благовещество свещ. Методий Корчев

ДАРЕНИЯ
за храм „Св. св. Кирил и Методий”
Банкова сметка:
IBAN BG07UNCR70001520521504

Заповядайте на откритата ни беседа на тема:

Сектата „Тракийската църква” в България

Лектор: д-р Десислава Панайотова, директор на ЦРИК „Св. св. Кирил и Методий”.
Със свидетелското участие на бивши последователи на сектата.
Беседата ще се проведе в Лекционната зала на Енорийския център при храм „Св. св. Кирил и Методий”, ет. 1
9 август (вторник) 2016 г. - 18,30 ч.
ВХОД СВОБОДЕН

КУРСОВЕ ПО ПРАВОСЛАВИЕ за възрастни

За учебната 2016 - 2017 година записването е от 25 май до 25 октомври 2016 г.
Преподавател: д-р Десислава Панайотова, моб. 0878 44 54 57 и 0889 99 39 80

Г р у п и :

1. Въведение в Православието
2. Стар Завет
3. Нов Завет
4. Св. отци – I част.

ХРАМ „СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ“
ХРАМОВА БИБЛИОТЕКА

Над 3 000 тома в различни категории.
Работно време: Понеделник/Сряда/Петък: 11:30-13:30/16:00-18:00
Неделя: 10:30-14:30; За информация: 0878 394 801

За храм „Св. св. Кирил и Методий” настоящия брой на бюлетина „Символ на вярата” подготвиха:
Д-р Десислава Панайотова – директор на ЦРИК „Св. св. Кирил и Методий”, гл. редактор на „Символ на вярата”.
Красимир Георгиев - предпечатна подготовка, Издателски център „Св. св. Кирил и Методий”